

**Житомирський медичний інститут
Житомирської обласної ради**

Кафедра «Сестринська справа»

**Силабус
Навчальної дисципліни
«Клінічне медсестринство у внутрішній
медицині»**

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

Галузь знань: 22 «Охорона здоров'я»

Спеціальність: 223 «Медсестринство»

Освітньо-професійна програма: «Екстрена медицина»

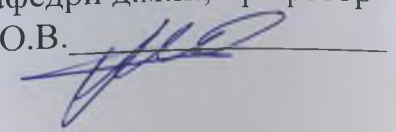
Вид дисципліни: обов'язкова

Мова викладання: державна

Форма викладання: денна

Затверджено на засіданні
Кафедри «Сестринська справа»
Протокол № 1 від «31» серпня 2021
р.

Завідувач кафедри д.м.н., професор
Заболотнов О.В.

2021

1. Загальні положення

Житомирський медичний інститут Житомирської обласної ради прагне зберегти територію закладу місцем роботи та навчання для викладачів, співробітників і студентів, де немає будь-яких форм забороненої дискримінації та переслідувань. Якщо у вас є сумніви з приводу такої поведінки, зверніться до психологічної служби інституту (контактний телефон: 0412-46-19-62) або куратора групи.

Заклад вищої освіти запрошує на навчання студентів з обмеженими можливостями. Створені умови для здобуття вищої освіти дітьми-інвалідами (інклюзивна освіта), дітьми-сиротами, дітьми, позбавленими батьківського піклування.

З метою запобігання, виявлення та протидії академічного плагіату в наукових та навчальних працях викладачів, науково-педагогічних працівників інституту та студентів в закладі розроблено «Положення про систему запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових і навчальних працях працівників та студентів Житомирського медичного інституту Житомирської обласної ради».

Порядок відпрацювання пропущених занять з поважних та без поважних причин студентами інституту регламентується «Положенням про порядок відпрацювання студентами Житомирського медичного інституту Житомирської обласної ради пропущених лекційних, практичних, лабораторних та семінарських занять».

Житомирський медичний інститут Житомирської обласної ради дотримується стандартів, які сприяють повазі і людській гідності в освітньому середовищі, академічній доброчесності та професіоналізму. Сексуальні провини і насильство у відносинах в будь-якій формі суперечать місії і основним цінностям інституту, порушують політику інституту. Якщо ви, або хтось із ваших знайомих постраждав від сексуального насильства, переслідування або сексуальної експлуатації, зверніться до психологічної служби інституту (контактний телефон: 0412-46-19-62).

2. Структура силабусу навчальної дисципліни

2.1. Загальна інформація про викладача

Назва дисципліни	Клінічне медсестринство у внутрішній медицині
Викладач	Можарівська Антоніна Анатоліївна, кандидат медичних наук, асистент кафедри «Сестринська справа»
Профайл викладача	Лінк на профайл викладача (посилання на сторінку кафедри з інформацією про викладача)
Контактний телефон	0977455579
E-mail:	a.mozharivska@gmail.com
Сторінка дисципліни	В системі інтранет

Консультації

Консультації: Понеділок 15.00-16.00

Онлайн комунікація з використанням відео-або аудіотехнологій (ZOOM, Viber (+380977455579), Skype, електронна пошта) в робочі дні з 9.30 до 17.00

2.2 Назва навчальної дисципліни

«Клінічне медсестринство у внутрішній медицині»

2.3 Призначення навчальної дисципліни

Клінічне медсестринство у внутрішній медицині призначене для надання здобувачам освіти професійних теоретичних та практичних знань з визначення та оцінки стану здоров'я та ведення пацієнтів із захворюваннями внутрішніх органів, розвитку клінічного мислення у майбутніх фахівців та організації ефективної роботи в системі закладів охорони здоров'я.

2.4 Мета вивчення дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Клінічне медсестринство у внутрішній медицині» є вивчення етіології, патогенезу, клінічних проявів захворювань внутрішніх органів, сучасних методів лабораторної та інструментальної, принципів надання невідкладної допомоги та методів лікування і профілактики хвороб внутрішніх органів.

2.5 Завдання вивчення дисципліни

Завданнями вивчення дисципліни «Клінічне медсестринство у внутрішній медицині» є:

- забезпечення досягнення майбутніми фахівцями якісно нового рівня теоретичних та практичних знань з клінічного медсестринства у внутрішній медицині,
- розуміння основних етіопатогенетичних механізмів розвитку захворювань внутрішніх органів;
- удосконалення навиків клінічного обстеження та оцінки стану здоров'я пацієнтів при різних захворюваннях внутрішніх органів;
- удосконалення навиків підготовки пацієнтів до лабораторних та інструментальних методів та інтерпретації отриманих результатів;
- вивчення сучасних методів лікування захворювань внутрішніх органів заснованих на принципах доказової медицини.
- формування професійної спрямованості майбутніх фахівців екстреної медицини.

2.6 Формат навчальної дисципліни

– викладання курсу передбачає поєднання традиційних форм аудиторного навчання з елементами електронного навчання, в якому використовуються спеціальні інформаційні технології, такі як комп'ютерна графіка, аудіо та відео, інтерактивні елементи, онлайн консультування і т.п.

2.7 Результати навчання

Згідно з вимогами Стандарту вищої освіти та Освітньої програми підготовки бакалавра екстреної медицини дана дисципліна забезпечує набуття здобувачами компетентностей:

Загальні:

- Здатність знаходити, обробляти та аналізувати інформацію з різних джерел.
- Здатність застосовувати знання на практиці.
- Здатність працювати в команді та брати на себе відповідальність.
- Здатність до абстрактного та аналітичного мислення й генерування ідей.
- Здатність до конструктивної взаємодії з іншими людьми, незалежно від їх походження та особливостей культури, і поваги до різноманітності.
- Відповідально ставитися до завдань і обов'язків.

Спеціальні (фахові):

- Здатність обстежити хворих і постраждалих на наявність невідкладних станів
- Здатність прийняти рішення про обсяг допомоги та госпіталізацію.
- Здатність надати екстрену медичну допомогу при травмах чи захворюваннях дихальної, серцево-судинної, ендокринної, імунної, нервової систем, системи травлення та сечостатевої системи, при психічних розладах, при пошкодженнях опорно-рухового апарату, при дії зовнішніх факторів та при пологах.
- Здатність розраховувати дозу лікарських засобів, які вводяться пацієнту.
- Здатність здійснювати медичні процедури і маніпуляції: інгаляції, ін'єкції; забезпечувати внутрішньокістковий та периферичний внутрішньовенний доступи.
- Здатність виявляти та надавати допомогу при побічних реакціях на лікарські засоби.
- Здатність записувати та інтерпретувати результати електрокардіограми.
- Здатність виконувати апаратні дослідження і невідкладні процедури та здійснювати підготовку пацієнта до інших досліджень.
- Здатність передавати до відділення екстреної медичної допомоги інформацію про процес надання медичної допомоги пацієнту на місці події та протягом транспортування до відділення, при необхідності допомагати персоналу відділення екстреної медичної допомоги.
- Здатність дотримуватися принципів медичної деонтології, забезпечувати збереження лікарської таємниці та постійно удосконалювати свій професійний рівень.

Результати навчання згідно профілю програми, після вивчення дисципліни:

- Знати і розуміти доцільне застосування сукупності навичок (вмінь), медичних засобів, втручань та дій для забезпечення пацієнту/клієнту гідного ставлення, приватності/інтимності, конфіденційності, захисту його прав, фізичних, психологічних та духовних потреб на засадах транскультурального підходу, толерантної та неосудної поведінки.
- Знати і розуміти принципи інфекційної безпеки, збереження здоров'я при здійсненні догляду, виконанні маніпуляцій та процедур при переміщенні та транспортуванні постраждалого /пацієнта.
- Знати групову належність затверджених лікарських засобів, особливості їх фармакокінетики та фармакодинаміки, способи введення, дозування, показання, протипоказання, взаємодію між собою, побічні ефекти, передозування та способи їх усунення, в т.ч. наркотиків.
- З абсолютною точністю продемонструвати методики введення лікарських засобів: внутрішньом'язово, підшкірно, внутрішньошкірно, довенно (в периферичні і центральні вени), внутрішньокістково.

- Продемонструвати здатність використовувати належні комунікативні навички та поведінку з пацієнтом, його родиною, колегами та персоналом медичних закладів, у т.ч. однією із поширених європейських мов.
- Провести первинне обстеження пацієнтів різних вікових груп, оцінити ступінь виявлених порушень, визначити потребу у проведенні екстрених рятувальних заходів.
- Визначити критичні порушення серцевого ритму (статичні зображення та динамічні ритми на моніторі) та вказати алгоритм подальших лікувальних дій.

2.8 Обсяг та ознаки дисципліни

Вид заняття	Кількість годин
Лекції	14
Семінарські заняття / практичні / лабораторні	36
Самостійна робота	40

Ознаки дисципліни

Рік викладання	Курс (рік навчання)	Семестр	Спеціальність	Кількість кредитів / годин	Кількість змістових модулів	Вид підсумкового контролю	Нормативна\ вибіркова
2020	2	3	223«Медсестринство»	3 / 90	6	ПМК	Нормативна

2.9 Політика навчальної дисципліни

Положення про розробку силабусів навчальних дисциплін; Положення про дистанційне навчання, Положення про організацію освітнього процесу, Порядок ліквідації академічної заборгованості студентів, Положення про участь студентів у забезпеченні якості вищої освіти, Положення про порядок створення та організацію екзаменаційної комісії, Положення про порядок реалізації студентами права на вільний вибір навчальних дисциплін, Положення про систему запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових і навчальних працях науково-педагогічних, Положення про порядок проведення практики студентів, Положення про порядок відпрацювання студентами пропущених лекційних, практичних, лабораторних та семінарських занять, Положення про перезарахування навчальних дисциплін та визначення академічної різниці для студентів, Положення про академічну мобільність, Положення про диплом з відзнакою, Положення про внутрішнє забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти, Положення про порядок переведення, відрахування та поновлення здобувачів вищої освіти та ін.

2.10 Навчально-методична карта дисципліни

Тиждень, дата, години, аудиторія	Тема, основні питання (розкривають зміст і є орієнтирами для підготовки до модульного і підсумкового контролю)	Форма діяльності (заняття) / формат	Матеріали	Література, інформаційні ресурси	Завдання	Вага оцінки	Термін виконання
Модуль I.							
Згідно розкладу	<p>Тема 1. Методи обстеження пацієнтів у клініці внутрішніх хвороб.</p> <p>Методи обстеження пацієнта і їх значення. Суб'єктивне та об'єктивне обстеження, схема проведення. Загальні уявлення про методи пальпації, перкусії, аускультації, їхнє діагностичне значення. Лабораторні та інструментальні методи обстеження пацієнтів, роль допоміжних методів обстеження у встановленні діагнозу</p>	Лекція	Презентація	1, с. 19-73 2. с. 17-131 3. с.34-91	Самостійно опрацювати теоретичний матеріал.	0	Згідно розкладу
Згідно розкладу	<p>Тема 2. Захворювання органів дихання: клінічні прояви, методи діагностики та принципи лікування.</p> <p>Бронхіальна астма: етіологія, патогенез, класифікація захворювання, клінічні прояви та діагностичні критерії. НДД під час нападу та лікування в позанападному періоді. Пневмонія. Етіологія, особливості перебігу позалікарняних пневмоній, основні діагностичні</p>	Лекція	Презентація	1, с. 74-126 2. с. 132-205 3. с. 92-174	Самостійно опрацювати теоретичний матеріал.	0	Згідно розкладу

	<p>критерії, принципи лікування, Етіологія, патогенез, класифікація туберкульозу. Клінічні ознаки різних форм, діагностика, можливі ускладнення, принципи лікування та профілактика.</p> <p>Плеврит сухий і ексудативний: етіологія, клінічні прояви, діагностичні критерії, принципи лікування, профілактика</p>						
	<p>Тема 3. Хвороби системи кровообігу, особливості клінічної картини захворювань, методи діагностики та лікування.</p> <p>Основні клінічні симптоми захворювань органів системи кровообігу.</p> <p>Атеросклероз. фактори ризику, форми атеросклерозу, сучасні методи лікування, профілактика.</p> <p>Артеріальна гіпертензія. Етіологія, патогенез. Симптоматична гіпертензія. Клінічні прояви, стадії, діагностичні критерії, принципи лікування та профілактики.</p> <p>Стенокардія: визначення, класифікація, клінічні прояви, діагностичні критерії, диференціальна діагностика, принципи лікування під час нападу та в позанападному періоді.</p>	Лекція	Презентація	<p>1, с. 146-197 2. 276-330 3. с. 175-267</p>	Самостійно опрацювати теоретичний матеріал.	0	Згідно розкладу

	<p>Інфаркт міокарда класифікація, клінічні прояви, методи діагностики. Перша допомога, лікування неускладненого інфаркту міокарда відповідно до протоколів. Атипові форми інфаркту міокарда, диференціальна діагностика. Профілактика.</p> <p>Серцева недостатність: причини, клінічні прояви, принципи лікування, особливості догляду за пацієнтами, профілактика</p>						
	<p>Тема 4. Захворювання органів шлунково-кишкового тракту і сечовидільної системи: етіологія, клінічні прояви, принципи діагностики та лікування.</p> <p>Особливості клінічного обстеження пацієнтів із хворобами органів травлення. Виразкова хвороба шлунку та 12-палої кишки: етіологія, клінічні симптоми, методи діагностики та принципи лікування</p> <p>Етіологія, патогенез, класифікація хронічних гепатитів, основні симптоми та синдроми, діагностичні критерії, ускладнення, принципи лікування, профілактика.</p> <p>Цироз печінки. Поняття, етіологія, сучасна класифікація, клінічні синдроми, стадії, перебіг.</p>	Лекція	Презентація	1, с. 252-360 2. с.361-440 3. с. 268-343	Самостійно опрацювати теоретичний матеріал.	0	Згідно розкладу

	<p>Діагностика, диференціальна діагностика, ускладнення, принципи лікування, профілактика. Основні симптоми при патології сечової системи. Гломерулонефрит гострий і хронічний. Етіологія, клінічні прояви, перебіг захворювань, діагностика, принципи лікування, профілактика. Пієлонефрит гострий і хронічний. Етіологія, патогенез, клінічні прояви, діагностичні критерії, принципи лікування, профілактика. Ниркова недостатність. Класифікація, клінічні та параклінічні симптоми, стадії. Принципи діагностики лікування.</p>						
	<p>Тема 5. Захворювання органів кровотворення їх клінічні особливості, методи діагностики та принципи лікування. Сучасний погляд на кровотворення. Анемії. Поняття, класифікація. Постгеморагічна (гостра та хронічна), залізодефіцитна, мегалобластна, гіпо- і апластична, гемолітична (вроджена, набута) анемія. Етіологія, клінічні прояви, діагностика, диференціальна діагностика, принципи лікування, профілактика. Гемобластози. Визначення, актуальність проблеми. Сучасні погляди на етіологію. Мієлоїдні та</p>	Лекція	Презентація	1, с. 365-406 2. с. 575-617 3. с. 344-373	Самостійно опрацювати теоретичний матеріал.	0	Згідно розкладу

	лімфоїдні пухлини. Методи діагностики. Основні принципи лікування відповідно до протоколів, реабілітація, профілактика.						
	<p>Тема 6. Захворювання ендокринної системи, клінічна картина, методи діагностики та підходи до лікування.</p> <p>Тиреотоксикоз, мікседема, ендемічний зоб: етіологія, клінічні прояви, принципи лікування, профілактика.</p> <p>Цукровий діабет- етіологія, основні клінічні симптоми та синдроми. Методи діагностики та принципи лікування.</p> <p>Хвороби гіпофізу та наднирників - визначення, основні причини, чинники ризику, клінічні прояви хвороб гіпофіза та наднирників, лабораторні дослідження та інструментальні обстеження, принципи лікування та профілактики хвороб.</p>	Лекція	Презентація	1, с. 365-406 2. с. 516-574 3. с. 380-420	Самостійно опрацювати теоретичний матеріал.	0	Згідно розкладу
	<p>Тема 7. Захворювання сполучної тканини, клінічне обстеження та ведення пацієнтів.</p> <p>Поняття дифузних захворювань сполучної тканини. Ревматична хвороба: етіологія, патогенез, клінічні прояви та діагностичні критерії, лікування. Ревматоїдний артрит. Етіологія, патогенез,</p>	Лекція	Презентація	1, с. 198-237 2. 618-627 3. с. 462-486	Самостійно опрацювати теоретичний матеріал.	0	Згідно розкладу

	<p>класифікація, діагностичні критерії, основні принципи лікування, профілактика, Системний червоний вовчак: етіологія, патогенез, клінічні прояви, методи діагностики та принципи лікування.</p> <p>Склеродермія. Етіологія, патогенез, клінічні прояви, основні діагностичні критерії. лікування, прогноз</p>						
	<p>Тема. Методика обстеження пацієнтів у клініці внутрішніх хвороб</p> <p>Суб'єктивне та об'єктивне обстеження пацієнтів, схема проведення та діагностичне значення. Роль додаткових методів діагностики при встановленні діагнозу.</p>	Практичне заняття	Методичні рекомендації до практичного заняття Тема. Методика обстеження пацієнтів у клініці внутрішніх хвороб	1, с. 19-73 2. с. 17-127 3. с.34-91	Опрацювати теоретичний матеріал. Знати алгоритм проведення суб'єктивного та об'єктивного обстеження.	7 балів ІДРС 4 бали	Згідно розкладу
	<p>Тема. Клінічне обстеження та ведення пацієнтів із захворюваннями органів дихання</p> <p>Обстеження пацієнтів із бронхіальною астмою (розпитування, огляд, пальпація, перкусія, аускультация), обґрунтування попереднього діагнозу, диференціальна діагностика із серцевою астмою,</p>	Практичне заняття	Методичні рекомендації до практичного заняття Тема. Клінічне обстеження пацієнтів із захворюваннями	1, с. 74-126 2. с. 132-200 3. с. 92-174	Опрацювати теоретичний матеріал. Знати етіологію, патогенез, клінічні прояви, методи діагностики, лікування та надання невідкладної	7 балів	Згідно розкладу

	<p>складання плану обстеження пацієнтів, плану лікування залежно від ступеня тяжкості захворювання відповідно до протоколу. Надання невідкладної допомоги при нападі бронхіальної астми.</p> <p>Обстеження пацієнтів (опитування, огляд, пальпація, перкусія, аускультация) з пневмоніями, гнійними захворюваннями легень, виставлення попереднього діагнозу, складання плану додаткових методів обстеження та оцінювання їх результатів, складання плану лікування.</p> <p>Невідкладна допомога при легеневої кровотечі. Суб'єктивне та об'єктивне обстеження пацієнтів з туберкульозом легень, плевритами. Обґрунтування попереднього діагнозу. Підготовка до додаткових методів обстеження, оцінювання отриманих результатів. Постановка діагностичної проби Манту. Складання плану лікування відповідно до протоколу.</p>		органів дихання		допомоги при захворюваннях органів дихання.		
	<p>Тема. Клінічне обстеження та ведення пацієнтів із захворюваннями органів системи кровообігу</p> <p>Суб'єктивне та об'єктивне обстеження пацієнтів з атеросклерозом, артеріальною гіпертензією, обґрунтування</p>	Практичне заняття	Методичні рекомендації до практичного заняття Тема. Клінічне обстеження	1, с. 146-197 2. с. 276-331 3. с. 175-267	Опрацювати теоретичний матеріал. Знати етіологію, патогенез, клінічні прояви, методи діагностики,	7 балів	Згідно розкладу

	<p>попереднього діагнозу, складання програми лабораторного та інструментального обстеження пацієнтів, плану лікування відповідно до протоколів. Надання невідкладної допомоги при гіпертонічних кризах.</p> <p>Обстеження пацієнтів з ішемічною хворобою серця, стенокардією, інфарктом міокарда, виявлення клінічних критеріїв діагностики, обґрунтування попереднього діагнозу, складання плану лабораторного та інструментального обстеження, плану лікування. Допомога при нападі стенокардії, інфаркті міокарді, серцевій астмі, кардіогенному шоці.</p> <p>Особливості обстеження пацієнтів з гострою та хронічною серцевою недостатністю, обґрунтування попереднього діагнозу, складання плану лабораторних та інструментальних методів обстеження, оцінювання отриманих результатів та тактика подальшого ведення пацієнтів.</p>		та ведення пацієнтів із захворюваннями органів системи кровообігу.		лікування та надання невідкладної допомоги при захворюваннях системи кровообігу.		
	<p>Тема. Клінічне обстеження та ведення пацієнтів із захворюваннями органів травлення.</p>	Практичне заняття	Методичні рекомендації до практичного	1, с. 252-360 2. с.361-443 3. с. 268-343	Опрацювати теоретичний матеріал. Знати етіологію,	7 балів	Згідно розкладу

	<p>Суб'єктивне та об'єктивне обстеження пацієнтів із захворюваннями органів травної системи, виразковою хворобою шлунку та дванадцятипалої кишки, гепатитами та цирозом печінки, Складання програми додаткових методів обстеження та оцінювання отриманих результатів. Планування лікувальних заходів. Надання допомоги при шлунковій і кишковій кровотечі, перфорації виразки, кровотечі із варикозно розширених вен стравоходу, шлунку, кишок.</p>		<p>о заняття Тема.</p>		<p>патогенез, клінічні прояви, методи діагностики, лікування та надання невідкладної допомоги при захворюваннях органів травлення.</p>		
	<p>Тема. Клінічне обстеження та ведення пацієнтів із захворюваннями сечовидільної системи Клінічний аналіз пацієнтів із гломерулонефритом, пієлонефритом, сечокам'яною хворобою, нирковою недостатністю. Обґрунтування попереднього діагнозу, диференціальна діагностика, складання програми обстеження пацієнтів, аналіз та оцінювання результатів додаткових методів обстеження. Складання плану лікування, харчування пацієнта. Невідкладна допомога при гострій затримці сечі.</p>	<p>Практичне заняття</p>	<p>Методичні рекомендації до практичного заняття Тема.</p>	<p>1, с. 365-406 2. с. 443-496 3. с. 344-373</p>	<p>Опрацювати теоретичний матеріал. Знати етіологію, патогенез, клінічні прояви, методи діагностики, лікування та надання невідкладної допомоги при захворюваннях органів сечовидільної системи.</p>	<p>7 балів</p>	<p>Згідно розкладу</p>

	<p>Тема. Клінічне обстеження та ведення пацієнтів із захворюваннями органів кровотворення.</p> <p>Обстеження пацієнтів з постгеморагічними, залізодефіцитними, гіпо- та апластичними, мегалобластними та гемолітичними анеміями. Обґрунтування попереднього діагнозу, диференціальна діагностика, складання програми обстеження та лікування пацієнтів. Суб'єктивне та об'єктивне обстеження пацієнтів з гшемобластозами, клінічні прояви, методи діагностики та принципи лікування. Надання невідкладної допомоги при геморагічному синдромі</p>	Практичне заняття	<p>Методичні рекомендації до практичного заняття</p> <p>Тема. Клінічне обстеження та ведення пацієнтів із захворюваннями органів кровотворення.</p>	<p>1, с. 365-406 2. с.575-618 3. с. 380-420</p>	<p>Опрацювати теоретичний матеріал. Знати етіологію, патогенез, клінічні прояви, методи діагностики, лікування та надання невідкладної допомоги при захворюваннях органів кровотворення.</p>	7 балів	Згідно розкладу
	<p>Тема. Клінічне обстеження та ведення пацієнтів із захворюваннями ендокринної системи</p> <p>Суб'єктивне та об'єктивне обстеження пацієнтів із тиреотоксикозом, мікседемою, ендемічним волом, складання плану додаткових методів обстеження та оцінювання отриманих результатів. Складання плану лікування та профілактичних заходів. Клінічне обстеження та ведення пацієнтів з</p>	Практичне заняття	<p>Методичні рекомендації до практичного заняття</p> <p>Тема. Клінічне обстеження та ведення пацієнтів із захворюваннями ендокринної системи</p>	<p>1, с. 198-237 2. 516-575 3. с. 462-486</p>	<p>Опрацювати теоретичний матеріал. Знати етіологію, патогенез, клінічні прояви, методи діагностики, лікування та надання невідкладної допомоги при захворюваннях органів</p>	7 балів	Згідно розкладу

	<p>цукровим діабетом, складання плану додаткових методів обстеження та оцінювання результатів. Надання допомоги при гіпо- та гіперглікемічній комах. Складання плану лікування, особливості інсулінотерапії. Профілактика.</p> <p>Клінічне обстеження пацієнтів з хворобами гіпофіза та наднирників, ожирінням. Обґрунтування попереднього діагнозу, складання плану додаткових методів обстеження та оцінювання результатів. Складання плану лікування,. Профілактика</p>				ендокринної системи.		
	<p>Тема. Клінічне обстеження та ведення пацієнтів із захворюваннями сполучної системи</p> <p>Клінічне обстеження пацієнтів із ревматичною хворобою, ревматоїдним артритом, системним червоним вовчаком, склеродермією.</p> <p>Обґрунтування попереднього діагнозу, диференціальна діагностика.</p> <p>Оцінювання додаткових методів обстеження (рентгенографія, комп'ютерна томографія, LE-тесту, артроскопії, тесту на антиядерні тіла та антитіла до ДНК).</p> <p>Складання плану профілактичних і лікувальних заходів. Особливості догляду.</p>	Практичне заняття	Методичні рекомендації до практичного заняття Тема. Клінічне обстеження та ведення пацієнтів із захворюваннями сполучної системи та алергійними захворюваннями	1, с. 198-237 2. 618-627 3. с. 462-486	Опрацювати теоретичний матеріал. Знати етіологію, патогенез, клінічні прояви, методи діагностики, лікування та надання невідкладної допомоги при захворюваннях сполучної тканини та алергійних захворюваннях.	7 балів	Згідно розкладу

	Тема. Підсумковий модульний контроль модуля 1. Клінічне обстеження та ведення пацієнтів із захворюваннями внутрішніх органів	Практичне заняття	Методичні рекомендації до практичного заняття Тема.	1. с.19-406 2. с. 17-627 3. с. 34-486	Підготувати матеріал теми №1- 8.	40 балів	

2.11 Система оцінювання та вимоги

Види контролю: поточний, підсумковий.

Методи контролю: спостереження за навчальною діяльністю здобувачів, усне опитування, письмовий контроль, тестовий контроль.
Форма контролю: залік.

Контроль знань і умінь здобувачів (поточний і підсумковий) з дисципліни «Клінічне медсестринство у внутрішній медицині» здійснюється згідно з кредитно-модульною системою організації навчального процесу. Рейтинг здобувача із засвоєння дисципліни визначається за 100 бальною шкалою. Він складається з рейтингу з навчальної дисципліни, для оцінювання якої призначається 60 балів, і рейтингу з атестації (залік, ПМК) – 40 балів.

Критерії оцінювання. Еквівалент оцінки в балах для кожної окремої теми може бути різний, загальну суму балів за тему визначено в навчально-методичній карті. Розподіл балів між видами занять (лекції, практичні заняття, самостійна робота) можливий шляхом спільного прийняття рішення викладача і здобувачів освітити на першому занятті. Рівень знань оцінюється: **«відмінно»** – здобувач освіти дає вичерпні, обґрунтовані, теоретично і практично правильні відповіді не менш ніж на 90% запитань, рішення задач та виконання вправ є правильними, демонструє знання матеріалу підручників, посібників, інструкцій, проводить узагальнення і висновки, акуратно оформлює завдання, був присутній на лекціях, має конспект лекцій чи реферати з основних тем курсу, проявляє активність і творчість у виконанні групових завдань; **«добре»** – здобувач володіє знаннями матеріалу, але допускає незначні помилки у формуванні термінів, категорій і розрахунків, проте за допомогою викладача швидко орієнтується і знаходить правильні відповіді, був присутній на лекціях, має конспект лекцій чи реферати з основних тем курсу, проявляє активність у виконанні групових завдань; **«задовільно»** – здобувач дає правильну відповідь не менше ніж на 60% питань, або на всі запитання дає недостатньо обґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає грубі помилки, які виправляє за допомогою викладача. При цьому враховується наявність конспекту за темою завдань та самостійність, участь у виконанні групових завдань; **«незадовільно з можливістю повторного складання»** – здобувач дає правильну відповідь не менше ніж на 35% питань, або на всі запитання дає необґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає грубі помилки, має неповний конспект лекцій, індиферентно або негативно проявляє себе у виконанні групових завдань.

Підсумкова (загальна) оцінка курсу навчальної дисципліни є сумою рейтингових оцінок (балів), одержаних за окремі оцінювані

форми навчальної діяльності: поточне та підсумкове тестування рівня засвоєності теоретичного матеріалу під час аудиторних занять та самостійної роботи (модульний контроль); оцінка (бали) за виконання практичних індивідуальних завдань. Підсумкова оцінка виставляється після повного вивчення навчальної дисципліни, яка виводиться як сума проміжних оцінок за змістові модулі. Остаточна оцінка рівня знань складається з рейтингу з навчальної роботи, для оцінювання якої призначається 60 балів, і рейтингу з атестації (ПМК) – 40 балів.

Розподіл балів, які отримують здобувачі при вивченні дисципліни «Клінічне медсестринство у внутрішній медицині»

Модуль I								ІДРС	ПМК	Сума	100
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8				
7	7	7	7	7	7	7	7	4	40	100	100
56											

Примітка: T1, T2...T8 – тема практичних занять згідно програми, ПМК – підсумковий модульний контроль

Оцінювання здобувачів освіти відбувається згідно «Положення про організацію освітнього процесу»

Оцінка національна	Оцінка ECTS	Визначення оцінки ECTS	Рейтинг студента, бали
Відмінно	A	ВІДМІННО – відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	90 – 100
Добре	B	ДУЖЕ ДОБРЕ – вище середнього рівня з кількома помилками	82-89
	C	ДОБРЕ - в загальному правильна робота з певною кількістю грубих помилок	74-81
Задовільно	D	ЗАДОВІЛЬНО – непогано, але зі значною кількістю недоліків	64-73
	E	ДОСТАТНЬО – виконання задовольняє мінімальні критерії	60-63
Незадовільно	FX	НЕЗАДОВІЛЬНО – потрібно працювати перед тим, як отримати залік (позитивну оцінку)	35-59
	F	НЕЗАДОВІЛЬНО – необхідна серйозна подальша робота	01-34

2.12 Рекомендована література

Базова:

1. Медсестринство у внутрішній медицині: підручник / О. С. Стасишин [та ін.] ; За ред. В. В. Стасюка. - 5-е вид., виправ. - К.: ВСВ "Медицина", 2019. - 496 с.
2. Терапія: підручник / М. І. Швед [та ін.] ; За ред. М. І. Шведа. - 2-ге вид. - Тернопіль : ТДМУ "Укрмедкнига", 2016. - 648 с.
3. Медсестринство в терапії: підручник / М. І. Швед [та ін.] ; за ред.: М. І. Шведа, Н. В. Пасечко. - 2-ге вид. - Тернопіль : Укрмедкнига, 2015. - 546 с.
4. Практикум із внутрішньої медицини: Терапія: навч. посіб. / за ред. О. С. Стасишин. - К. : ВСВ "Медицина", 2015. - 256 с.
5. Методичні рекомендації до практичних занять

Допоміжна:

6. Внутрішня медицина: Терапія: підручник / Н. М. Середюк, І. П. Вакалюк, О. С. Стасишин. - 4-е вид., виправ. - К. : ВСВ "Медицина", 2013. - 688 с.
7. Круглікова, В. М. Практикум із внутрішніх хвороб у модулях: навч. посіб. / В. М. Круглікова, Л. І. Шевцова. - К. : "Медицина", 2008. - 384 с.
8. Медичні маніпуляції в алгоритмах: посіб. / Л. С. Білик [та ін.]; за ред. Л. С. Білика. - 3-тє вид., без змін. - Тернопіль : ТДМУ "Укрмедкнига", 2016. - 324 с.

Викладач _____

(підпис)